

SVENSKT NÄRINGSLIV

Finansdepartementet

Vår referens/dnr:167/2014

Hans Gidhagen

103 33 Stockholm

Er referens/dnr: Fi2014/3021

2014-12-17

Remissvar

En ny reglering för tjänstepensionsföretag (SOU 2014:57)

Sammanfattning av Svenskt Näringslivs synpunkter

- Svenskt Näringsliv välkomnar att Sverige får en lagstiftning för tjänstepensionsverksamhet som bygger på EU-direktivet för tjänstepensionsinstitut.
- Det är av stor vikt att svenska företag och dess anställda ges samma möjligheter till effektiv hantering av tjänstepensionerna som konkurrerande företag inom EU.
- Utredningens förslag bör i huvudsak läggas till grund för lagstiftning.
- Förslaget om ett interimistiskt förstärkt solvensregelverk avstyrks.
- Den föreslagna definitionen av tjänstepensionsförmån bör förtydligas, men ska baseras på direktivets definition.
- Det ska finnas en permanent möjlighet för tjänstepensionsföretag och försäkringsföretag att ombilda sin verksamhet till försäkringsföretag respektive tjänstepensionsföretag.
- Beståndsöverlåtelser ska kunna ske mellan tjänstepensionsföretag och försäkringsföretag och vice versa.
- Det är bra att reglerna om flytträtt av pensionskapital föreslås utformade så att det går att flytta till försäkringsföretag. Självklart ska även pensionskapital i försäkringsföretag kunna flyttas till tjänstepensionsföretag.

Övergripande

Tjänstepensioner är en viktig del av anställningsvillkoren på arbetsmarknaden och de utgör dessutom en allt viktigare del av den sociala tryggheten inom EU:s medlemsländer. Utformningen av regelverken för tjänstepensioner måste utformas så att de möjliggör en effektiv och säker hantering av dessa förmåner. Konsekvenserna om så inte sker kommer att bli att företagets kostnader för tjänstepensioner kommer att öka och/eller de anställdas pensioner bli lägre. För företagets del blir betungande och ineffektiva regler för tjänstepensioner ett hinder som på sikt skadar företagets möjlighet att utvecklas. En sannolik följd blir då att intresset minskar från företagen att medverka till tjänstepensionsförmåner för de anställda.

Tjänstepensionsinstituten är utformade på många olika sätt inom EU men alla är bildade för att tillhandahålla förmåner som grundas på överenskommelser eller avtal som har samband

Svenskt Näringsliv Confederation of Swedish Enterprise

Postadress/Address: SE-114 82 Stockholm Besök/Visitors: Storgatan 19 Telefon/Phone: +46 (0)8 553 430 00
www.svensktnaringsliv.se Org. Nr: 802000-1858

med anställning och yrkesutövning. De uppfyller således ett socialt syfte som gör dem anorlunda än "vanliga" finansiella företag.

Tjänstepensionerna och därmed sammanhängande anställningsförmåner har mycket stor ekonomisk omfattning i Sverige. Den största delen av förmånerna tryggas i försäkringsföretag, men även andra former är vanliga. Genom den föreslagna lagstiftningen ges det plats för tjänstepensionsföretag vid sidan om de andra tryggandeformerna, vilket skapar möjlighet till ännu större flexibilitet på den svenska arbetsmarknaden i valet av lösningar för tjänstepensionsförmåner. På så sätt kan företagen och arbetsmarknadens parter fortsätta att utveckla dessa så att de är kostnadseffektiva och ger stor trygghet. Detta ger i sin tur företagen bättre förutsättningar att konkurrera med företag i omvärlden.

Den föreslagna lagstiftningen för tjänstepensionsföretag kan också ge sådana företag verksamhet i Sverige möjlighet att bedriva verksamhet enligt tjänstepensionsdirektivet på samma villkor som konkurrerande aktörer i andra EU-länder. Med en lagstiftning utformad på så sätt undviks att dessa företag utkonkurreras på grund av regelarbitrage.

Svenskt Näringsliv välkomnar således förslaget att skapa en särskild lagstiftning för tjänstepensionsföretag i Sverige. Den kan ge den svenska arbetsmarknaden och företag på denna en chans att utnyttja de möjligheter som erbjuds genom tjänstepensionsdirektivet.

Interimistiskt solvensregelverk

Utredningen föreslår en särskild skyddsreglering för de ersättningsberättigade i svenska tjänstepensionsföretag. Denna bedömning görs "Mot bakgrund av kraven i tjänstepensionsdirektivet och den funktion som tjänstepensionsinstitut som står risk har" (sid 24). Den särskilda skyddsregleringen, med uppställande av mer långtgående nationella krav, innehåller bland annat en förstärkt solvensreglering.

Svenskt Näringsliv har svårt att se att de ersättningsberättigade i svenska tjänstepensionsinstitut skulle ha större behov av skydd än de som är ersättningsberättigade i andra tjänstepensionsinstitut. De allra flesta kommer att vara sådana som omfattas av de kollektivavtalade tjänstepensionerna, där företrädare för arbetsgivarna och de ersättningsberättigade sätter upp regelverk och aktivt följer upp verksamheten.

Utredningen gör bedömningen att solvensregleringen inte utgör ett tillräckligt bra skydd för det ersättningsberättigade framförallt på den grunden att regleringen inte kan anses vara tillräckligt riskkänslig. Förslaget är därför att tjänstepensionsdirektivets reglering ska kompletteras med bland annat ett riskkänsligt kapitalkrav. Den förstärkta solvensregleringen skulle vara en interimistisk nationell reglering i avvaktan på ytterligare omarbetning av tjänstepensionsdirektivet och skulle ta sin utgångspunkt i reglerna i Solvens 2.

Svenskt Näringsliv avstyrker förslaget till interimistisk förstärkt solvensreglering. Den verksamhet som ska bedrivas i tjänstepensionsföretag är av långsiktig natur. För att sådan verksamhet ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt måste regelverket för densamma vara stabilt och det bör inte ändras för ofta. Förslaget till interimistiskt regelverk gör att aktuella företag får ett tids- och resurskrävande arbete för att anpassa sig till det föreslagna regelverket, som i sig saknar tillräcklig detaljeringsgrad. Tjänstepensionsföretagen får sedan efter kort tid förmodligen anpassa sig till ett utvecklat regelverk inom ramen för tjänstepensionsdirektivet. Hur det senare kommer att se ut är för närvarande mycket osäkert men det kan konstateras att det inom regelverket för Solvens 2 slagits fast att det direktivets regler inte bör tillämpas

på tjänstepensionsinstitut. Det ter sig då märkligt att utredningen föreslår kapitalkravsreglering som utgår från Solvens 2.

Utredningen förklarar att de närmare detaljerna kring den förstärkta solvensregleringen inte har kunnat göras inom ramen för utredningens arbete, varför Finansinspektionen föreslås göra nödvändiga utredningar, innan beslut tas om detaljregelverket. Svenskt Näringsliv menar att det är orealistiskt att tro att Finansinspektionen skulle kunna genomföra nödvändiga förstudier på den mycket korta tid som står till buds innan den föreslagna ikraftträdandetidpunkten. Dessutom skulle de presumtiva tjänstepensionsföretagen sväva i okunnighet om de närmare detaljerna när de ska ta de strategiska besluten om omvandling.

Sammanfattningsvis konstaterar Svenskt Näringsliv att det inte finns anledning att se nuvarande regler och tillämpning, t ex genom Finansinspektionens användande av trafikljussystemet, som något hot mot de ersättningsberättigade. Regler om solvens och kapitaltäckning ska för de svenska tjänstepensionsföretagen följa utvecklingen som sker av tjänstepensionsdirektivet. Föreningen avstyrker därför förslaget att införa en intermistisk lagstiftning om förstärkt solvensreglering.

Ombildning

Slutanvändarna av tjänstepensionsföretagens verksamhet är de parter som återfinns på arbetsmarknaden. Dessa har allt att vinna på flexibla regler som ger möjlighet till anpassning utifrån de förutsättningar som ges över tid. Skälen och behoven för arbetsmarknadens parter att använda sig av tjänstepensionsföretag eller försäkringsföretag kan variera över tid. Det är därför inte tillfredsställande om det endast blir möjligt för försäkringsföretag att ombilda sig till tjänstepensionsföretag under en kortare övergångstid. Av samma skäl bör det vara möjligt för tjänstepensionsföretag att kunna ombilda sig till försäkringsföretag om förutsättningarna för verksamheten förändras.

Svenskt Näringsliv föreslår därför att det ska vara möjligt att ombilda dessa företagsformer utan begränsning i tid.

Beståndsöverlåtelse och flytträtt

Utredningen föreslår att ett tjänstepensionsföretag ska kunna överlåta sitt bestånd till ett annat tjänstepensionsföretag. Svenskt Näringsliv föreslår att det ska kunna vara möjligt att överlåta bestånd till försäkringsföretag och att sådana också ska kunna överlåta bestånd till tjänstepensionsföretag.

Motivet till detta är att skydda de ersättningsberättigade för det fall att ett tjänstepensionsföretag – eller försäkringsföretag – finner att förutsättningarna för aktuellt bestånd skulle förbättras av överföringen. Detta kan komma att bli fallet när parterna bakom tjänstepensionsförmånen finner att dessa skulle vara tryggare och/eller få en bättre utveckling om de tryggades i ett företag verksamt i den andra företagsformen.

I det här sammanhanget vill Svenskt Näringsliv också framhålla vikten av att det ska vara möjligt för de ersättningsberättigade att kunna flytta sitt pensionskapital i tjänstepensionsföretag på motsvarande sätt som i försäkringsföretag och att det även ska vara möjligt att flytta mellan de två företagsformerna.

Tjänstepensionsförmåner

På den svenska arbetsmarknaden har de kollektivavtalade trygghetsförmåner mycket stor omfattning och täcker in majoriteten av arbetstagarna. I dessa kollektivavtal ingår utöver tjänstepension också förmåner som träder in när någon blir arbetsoförmögen på grund av sjukdom, ersättning vid arbetsskada, dödsfall och omställningsstöd vid arbetslöshet mm. I vissa fall ingår de olika förmånerna i samma kollektivavtal, men i andra fall är det olika kollektivavtal som reglerar de olika förmånerna trots att det är samma avtalsparter.

Svenskt Näringsliv vill framhålla att det är viktigt att det inte råder någon tveksamhet om vilka förmåner som kan inrymmas i tjänstepensionsföretagens verksamhet. Utgångspunkten bör vara definitionen i tjänstepensionsdirektivet. Den föreslagna bestämmelsen i betänkandet, 1 kap 4 § TPRL, gör detta men behöver få en tydligare utformning för att undanröja oklarheter. Eventuellt bör detta kompletteras med exempel i de kommande förarbetena. I detta ligger, menar Svenskt Näringsliv, att förtydligandet bör göras för att inkludera de trygghetsförmåner som idag finns på arbetsmarknaden. Det förefaller för övrigt som att utredningen har den avsikten.

Svenskt Näringsliv vill också tillägga att det inte framstår som självklart att det finns någon vinst med att ha den föreslagna uppdelningen i huvudförmån och tilläggsförmån eftersom tjänstepensionsdirektivet är neutralt inför de förmåner som inryms i direktivet. Det bör därför inte åligga Finansinspektionen eller annan myndighet att genomföra en sådan klassificering. Om lagstiftningen ändå får den föreslagna utformningen är det dock viktigt att gränsdragningen mellan vad som är huvud- respektive tilläggsförmån ytterst bestäms av de parter som står bakom avtalen.

Övergångsregleringen

Svenskt Näringsliv föreslår vidare att en ansökan om att få tillämpa den nya tjänstepensionsrörelselagen ska kunna lämnas in till – och även prövas av Finansinspektionen – innan den nya lagen träder i kraft. De försäkringsföretag som kan bli föremål för omvandling genomgår för närvarande en tidskrävande och kostsam anpassning till det nya Solvens 2-regelverket. Efter en omvandling ska Solvens 2-regelverket inte längre tillämpas på dessa företag. Det framstår som oskäligt att tvinga dessa företag att anpassa sig till ett regelverk som de – om ansökan om omvandling godkänns – endast kommer att tillämpa under en begränsad tid. En mer ändamålsenlig ordning är att företagen kan ansöka om – och kanske även få beslut om – att de kan omvandlas till tjänstepensionsföretag innan den nya tjänstepensionslagen träder i kraft. På så sätt kan den nya lagstiftningen inte bara träda i kraft utan även börja tillämpas så snart det är praktiskt möjligt.

Den ovan föreslagna ordningen bör då kombineras med en möjlighet för Finansinspektionen att medge de försäkringsföretag som ansökt om omvandling lättnader i tillämpningen av Solvens 2-regelverket under den tid som ansökan om omvandling prövas.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Christer Ågren